

תוכן עניינים

1	שער א': כללי
1	פרק א': מבוא
1	1. כללי
1	2. הרשות המוסמכת
1	3. הסמכות העניינית
3	פרק ב': הדין
3	1. חוק הריבית, התשי"ז-1957
5	2. חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961
	3. חוק פסיקת ריבית שייכנס לתוקף באוקטובר 2024 על-פי תיקון מס' 9
8	3.1 תיקון מספר 9 (ס"ח תשפ"ד מס' 3117 מיום 19.11.23, עמ' 142 (ה"יח הממשלה תשפ"ב מס' 1542, עמ' 888) - תיקון מס' 9; תחילתו ביום 01.10.24 - הוראות מעבר
8	3.2 הצעת חוק פסיקת ריבית והצמדה (תיקון מס' 9), התשפ"ב-2022 ודברי הסבר (מיום 23.05.22)
10	3.3 נוסח תיקון מס' 9 כפי שפורסם בספר החוקים (19.11.23)
60	פרק ג': ריבית - הצמדה - שערוך
115	1. מבוא
115	2. פסיקת ריבית
116	3. שערוך
116	4. סייגים לעקרון השערוך
119	פרק ד': חוב במטבע חוץ
121	פרק ה': ריבית מופרזת
123	פרק ו': עיסוקת ליסינג כעסקאות אשראי
129	פרק ז': השיטה הנומינליסטית מול השיטה הוליסטית
129	1. מבחן השיטות בעידן של אינפלציה
	2. מבחן השיטות הנ"ל בתחום החוזים: החוזה המופר והחוזה המקויים
132	שער ב': חוק פסיקת ריבית, התשכ"א-1961
147	פרק א': הגדרות - סעיף 1 לחוק
147	1. הדין
147	2. עניינים התלויים ועומדים ביום תחילת החוק
150	3. פסיקת יתרה על מחיר שטרם שולם
153	פרק ב': הסמכות לפסוק ריבית - סעיף 2 לחוק
153	1. הדין

2.	ריבית לפי חוק פסיקת ריבית חלף פסיקת בית-משפט קמא לריבית הפיגורים.....	153
3.	אין מקום להפעיל במקרה דנן את שיקול-הדעת המסור לבית-המשפט.....	155
4.	בליבו של כל תיק כספי תימצא תדיר מחלוקת על סכום התשלום ונדרשות נסיבות יוצאות דופן על-מנת להצדיק סטיה מעשיית שימוש בסמכותו של בית-המשפט לפסוק ריבית.....	157
5.	יש לאפשר למשיבים להגיש ערר לועדת הערר על אופן חישוב תוספת הפיצוי ששולמה למבקשים מכוח מסקנות ועדת דורנר בהתחשב בעובדה שהיא שולמה באיחור.....	158
6.	סיווג בקשת הצדדים.....	159
7.	העמדת החוב על ערכו הריאלי.....	160
8.	חיוב בהפרשי ריבית והצמדה ממועד היווצרות העילה.....	162
9.	בהיעדר נימוק להצדקת ההגבלה תקופת הריבית תחל מיום היווצרות עילת התביעה.....	164
10.	דחיית בקשת רשות ערעור על פסק-דין המאשר פסק בוררות.....	166
11.	שיקול-הדעת של בית-המשפט בפסיקת ריבית והצמדה על חיוב.....	167
12.	הוספת הפרשי ריבית והצמדה לפיצוי שנפסק למבקשים.....	169
13.	גם אם שגה הבורר ביישום הוראות החוק אין בכך כדי להצדיק את ביטול פסק הבוררות - חריגת הבורר בפסיקת הריבית.....	170
14.	שליטה חלקית ומוגבלת אינה שקולה לתשלום מלוא סכום החוב ולכן אין די בה כדי להפסיק את "מירוץ" ההצמדה והריבית.....	171
15.	אי-קיום עילה פורמאלית לפסיקת ריבית.....	174
16.	שינוי בחוק תוך כדי מתן פסק-הדין.....	175
17.	סמכות בית-המשפט לקבוע את גובה הריבית.....	176
18.	הצמדת שווי הנכס לחוק פסיקת ריבית.....	177
19.	האם אין לחייב את השוכרות בתשלום תוספת ריבית והצמדה כיוון שחלק מטענותיהן התקבלו?.....	178
20.	האם היה מקום לחרוג מכלל השערוך?.....	180
21.	האם הפרשי ההצמדה והריבית שנקבעו בפסק-הדין כוללים ריבית פיגורים או ריבית "רגילה"?.....	181
22.	דרך החישוב לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה.....	183
23.	האם צריך לשערך את סכום ההלוואה באופן שהוא יישא הפרשי הצמדה וריבית מיום מכירתן של מניות השיתוף?.....	184
24.	אופן החיוב בריבית ובהפרשי הצמדה.....	186
25.	האם יש לשלול את הזכות לשערוך מלוא התמורה?.....	188
26.	האם יש לפסול את החלטת הבורר שחרג מסמכותו בקביעת הריבית?.....	189

27. משלא הוכח גובה הריבית יחול חוק פסיקת הריבית	190
28. מאחר שהשומה מפנה ליום קרות הנזק ומכיוון שלא קיימת סיבה אחרת לסטות ממועד זה, ראוי היה להתחיל את תשלומי הריבית וההצמדה מיום קרות הנזק, הוא יום היווצרות העילה	191
29. מתן פטור מתשלום ריבית הוא עניין הנתון לשיקול-דעת בית-המשפט ואין הצדקה להתערב באופן יישום שיקול-דעת זה במקרה דנן	193
30. אישור בקשת הסתלקות מתובענה ייצוגית - חיובי יתר של ריבית	194
31. בקשת הסתלקות מתובענה ייצוגית - בהתאם לאיזה חוק יש לחשב את ריבית הפיגורים?	195
32. אישור הסדר פשרה	195
33. תשלום עבור מערכת שע"מ איננו מס	196
34. אי-תשלום ריבית על סכום שנפסק לפיצוי	197
35. מועד חישוב הריבית הינו ממועד אישור התכנית	198
36. אי-התייחסות לשאלת הריבית והפרשי ההצמדה בפסק-הדין - השמטה מקרית	198
37. ביטול חיוב בריבית והשארת החיוב בהפרשי הצמדה	199
38. סמכות מכוח סעיף 75 לחוק בתי-המשפט	200
39. שיקול-דעת של בית-המשפט בפסקו רק הפרשי הצמדה ללא ריבית	200
פרק ג': ריבית על הוצאות ושכר-טרוחה - סעיף 3 לחוק	203
פרק ד': הצמדה - סעיף 3א לחוק	205
1. הדין	205
2. מקום בו נקבעה שיטת הצמדה למטבע חוץ, תחייב שיטה זו את הצדדים עד למועד מוסכם ביניהם, אלא אם ניתן להסיק מהתנהגותם כוונה אחרת, שאז התרגום ייעשה במועד התשלום	205
3. סכום הפיצוי הוצמד לשער הדולר, כאשר הריבית על הסכום תשולם, החל מהגשת התביעה וגובהה יהיה לפי תקנה 4 לתקנות פסיקת ריבית והצמדה	207
4. סמכות בית-המשפט לא לפסוק ריבית	209
5. אין מקום לקבלת טענות המבקשים בנושא השתהותו של המשיב בפנייתו להליכי הוצאה לפועל לשם גביית סכום החוב. נושא זה נדון בהרחבה בהחלטת הרשמת, אשר לנוכח השתהות זו קבעה כי המבקשים (החייבים) יחוייבו רק בתשלום הפרשי הצמדה וריבית "רגילים", אך הם לא יחוייבו בתשלום "ריבית פיגורים"	210
פרק ה': שיעור הריבית - סעיף 4 לחוק	211
1. הדין	211

2.	אף שהתקנות משנת 2003 אינן חלות על מערכות עובדות שקדמו לכניסתו לתוקף, שיטת השערוך המעוגנת בהן היא השיטה הראויה לגופה, אלא-אם-כן הוכח לבית-המשפט כי ראוי לסטות ממנה בנסיבות אותו עניין, בין מהשיטה עצמה ובין מערכי הריבית שנקבעו בה	211.....
3.	החוב שאינו במטבע ישראלי	213.....
4.	יישומו של סעיף 4 לחוק	214.....
	פרק ו': תקופת הריבית וריבית פיגורים - סעיף 5 לחוק	217.....
1.	הדין	217.....
2.	שיקול-דעת של בית-המשפט באשר למועד ממנו תתחיל תקופת הריבית וההצמדה	217.....
3.	אין למבקשים אלא להלין על עצמם על כך שהחוב תפח עקב ריבית הפיגורים ולא עלה בידיהם להצביע על נסיבות חריגות ומיוחדות המצדיקות חריגה מהכלל הקבוע בסעיף 5(ב) לחוק ריבית והצמדה	219....
4.	בוררים רשאים לפסוק ריבית גם מבלי שסעד זה נתבקש בדומה לבית-המשפט, שכן גם לבורר מסור שיקול-דעת רחב בפסיקת ריבית. רק במקרים חריגים לא ישתמש הבורר בשיקול-דעתו זה ועל דרך הכלל יפסוק ריבית מיריבית מיום הגשת התביעה ועד לתשלום בפועל	221.....
5.	נוכח מהותה ושיעורה ניתן לראות בריבית הפיגורים "ממד עונשי" מסויים לשם הרתעת החייב. לצד תכלית חשובה זו יש לזכור כי אין בכוחו של הצורך באכיפה מהירה כדי לשלול מבעל דין זכות דיונית ראשונה במעלה - הזכות לערער המוקנית לו על-פי החוק	222.....
6.	מאחר שפסק-הדין עוכב ונדחה מועד ביצועו למועד אחר, הרי שגם מועד התווספות הפרשי ההצמדה והריבית עוכב והועבר למועד הנדחה האחר	224.....
7.	חישוב ריבית פיגורים וריבית והצמדה	226.....
8.	שיקול-דעתה של הערכאה הפוסקת ריבית והצמדה	230.....
9.	חישוב הריבית ממועד מתן פסק-הדין	231.....
10.	איחור של שנתיים וחצי בהענקת הדיבידנד	231.....
11.	האם הבורר חרג מהוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה?	232.....
12.	ממתי יש להוסיף ריבית חוקית והפרשי הצמדה לסכומים שייפסקו לזכותה של התובעת?	233.....
13.	הוספת חיובי ריבית והצמדה על החובות האישיים	234.....
14.	מה המשמעות האופרטיבית של ביטול עסקת המכר?	235.....
15.	ממתי יישא סכום שכר הטרחה שנפסק בפסק הבוררות את הריבית וההצמדה?	236.....
16.	דחיית בקשה לביטול החלטת הרשם-פסיקת הריבית	237.....
17.	האם הבוררת חרגה מסמכותה עת קבעה ריבית גבוהה מהמוסכם בחוק?	238.....

18. נקודת המוצא לתשלום ריבית פיגורים היא אי-תשלום במועד הנקוב בחוזה.....	241
19. מועד ממנו זכאים לריבית עבור תשלום על שכר-טרחה	243
20. ריבית על חוב פסוק	244
21. האם הבוררת פסקה בניגוד להוראות חוק פסיקת ריבית?	246
22. סמכות הבורר להוסיף ריבית והצמדה על הסכומים אותם הוא פוסק	248
23. סמכות בית-המשפט להפחית ריבית	250
24. בקשה למתן הוראות.....	251
25. מטרת חיוב החייב בתשלום ריבית והצמדה, היא שערך הכסף המגיע לזוכה יישמר	252
26. ריבית הפיגורים יכולה להיפסק ולהתווסף על חוב מקום שבו לא בוצע פסק-דין או פקע מועד תשלום חוב.....	253
פרק ז': סייגים - סעיף 6 לחוק.....	255
1. הדין	255
2. היש להחזיר הפקדון בערכו הריאלי או בערכו הנומינלי?	255
3. אשר לתקופה שמיום מתן פסק-הדין ועד למועד התשלום בפועל מדובר בריבית עתידית, לגביה ניתן לקבוע כי סכום החוב יישא ריבית בנקאית מוסכמת עד לפרעון החוב במלואו.....	259
4. משעה שסירב המערער לקבל את העמלה בשיעור של 2% שהוצעה לו עוד טרם הגשת התביעה על-ידו, יש לפטור את המשיבים מתשלום ריבית בגין רכיב זה של העמלה, מכוח הוראת סעיף 9 לחוקת פסיקת ריבית.....	262
5. האם במקרה דנן קיום הסכם בין בעלי הדין על ריבית הפיגורים קובע את גשיעור הריבית?	263
6. ריבית הפיגורים שנקבעה בין הצדדים מקפחת	264
7. חיוב בריבית והצמדה ההסכמית	265
8. יישומו של סעיף 6 לחוק	266
פרק ח': ריבית דריבית - סעיף 7 לחוק	267
פרק ט': פיצויים במשפט הפלילי - סעיף 8 לחוק.....	269
פרק י': פטור מחיוב בתשלום ריבית - סעיף 9 לחוק	271
1. הדין	271
2. משעה שסירב המערער לקבל את העמלה בשיעור של 2% שהוצעה לו עוד טרם הגשת התביעה על-ידו, יש לפטור את המשיבים מתשלום ריבית בגין רכיב זה של העמלה, מכוח הוראת סעיף 9 לחוקת פסיקת ריבית.....	271
3. האם יש להוסיף ריבית על קביעת הבורר?	272
4. האם הנתבעת זכאית לריבית על סכום של מיליון ש"ח נוכח הצעת הפרשה על סכום זה טרם הגשת התביעה?	275

5. התערבות בגובה הריביות - פטור או קביעת ריבית אחרת.....276

פרק י"א: שמירות זכויות - סעיף 10 לחוק.....283

פרק י"ב: תחולה על המדינה - סעיף 11 לחוק.....285

פרק י"ג: ביטולים - סעיף 13 לחוק.....287

פרק י"ד: תקנות פסיקת ריבית והצמדה (קביעת שיעור הריבית ודרך חישובה), התשס"ג-2003.....289

1. שינוי הריבית לפי חוק הצמדת ריבית בהתאם לתקנות הריבית.....289

2. האם יש להוסיף ריבית והצמדה לפי החוק?.....290

3. חיוב בהפרשי הצמדה וריבית על-פי סעיף 6 לחוק פסיקת ריבית והצמדה.....290

4. חיוב הנתבעת ביתרת הסכום המשוער.....292

5. שערך החוב על-ידי צירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מביא לתוצאה צודקת.....292

פרק ט"ו: חוק הריבית (שינוי שיעורים), התשל"ג-1972.....295

1. סמכות רשות שיפוטית לקבוע ריבית.....295

2. הסמכת שר האוצר לשנות את שיעורי הריבית.....296

3. איסור צבירת ריבית דריבית.....297

4. אין להחיל את שיעור הריבית באופן רטרואקטיבי.....298

5. באישור ועדת הכספים של הכנסת שר האוצר מוסמך לשנות ריבית.....300

6. שינוי שיעור הריבית.....302

שער ג': חוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993 - בעבר נקרא חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג-1993.....305

פרק א': הדין.....305

1. סעיפים 1, 4 עד 6 לחוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993.....305

2. סעיפים 1, 4 עד 7 לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג-1993.....308

פרק ב': כללי.....311

פרק ג': חובת הגילוי - סעיף 3 לחוק אשראי הוגן.....317

1. כללי.....317

2. דברי הסבר בהצעת החוק - מתוך דברי ההסבר לחוק.....320

פרק ד': בסיס ההצמדה או בסיס הריבית - סעיף 4 לחוק - דברי הסבר.....321

פרק ה': הגבלת שיעור העלות הממשית של האשראי - סעיף 5 לחוק.....323

פרק ו': הגבלת ריבית פיגורים - סעיף 6 לחוק.....327

פרק ז': הקדמת מועד הפרעון - סעיף 7 לחוק.....329

פרק ח': אי-נקיטה של הליכי הוצאה לפועל - סעיף 10 לחוק.....331

פרק ט': הלכות שונות.....333

1. סעיף 8 לחוק.....333

335.....	2. סעיף 11 לחוק
336.....	3. סעיף 15 לחוק
336.....	4. סעיף 38 לחוק
339.....	שער ד': חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981
339.....	פרק א': כללי
343.....	פרק ב': דוגמאות מהפסיקה
349.....	שער ה': חוק המכר (דירות), התשל"ג-1973
349.....	פרק א': מבוא
353.....	פרק ב': שיעור מרבי של ריבית פיגורים
	שער ו': פסיקת ריבית והפרשי הצמדה מכוח חיקוק אחר או הסכם
355.....	- עניינים שונים
355.....	פרק א': כללי
	פרק ב': חוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981 - הצמדה וריבית מיוחדת
357.....	- סעיפים 28 ו-28א לחוק
357.....	1. סעיף 28 לחוק - הצמדה וריבית
360.....	2. "יום מסירת התביעה" לעניין חישוב הריבית - פרשנות
367.....	3. השבת דמי ביטוח - סעיף 28(ג) לחוק
368.....	4. סעיף 28א לחוק - ריבית מיוחדת
	5. חובתה של חברת הביטוח לדאוג להודיע למבוטח, לוודא מודעותו ולוודא הסכמתו בטרם החוזה השתכלל
374.....	6. זכאותו של מבוטח לתגמולי ביטוח מהמבטחת אף על נזקים שאינם מכוסים בפוליסה לביטוח מקיף
375.....	7. זכאותו של מבוטח לתשלום ריבית עונשית בתביעה לתגמולי ביטוח על-פי פוליסה לביטוח חיים
375.....	8. זכאותו של מבוטח לתגמולי ביטוח מהמבטחת במקרה של נזק לדירה כתוצאה מנזקי מים וצנרת
376.....	9. החלתה של ריבית מיוחדת במקרה הנדון
377.....	10. אי-חיוב הנתבעת בריבית מיוחדת
	11. זכאותו של מבוטח לתשלומי ריבית מיוחדת מהמבטחת בתביעה לתגמולי ביטוח
378.....	12. נזק שאינו מכוסה בפוליסה - סנקציה בגין תשלום תגמולי ביטוח באיחור - התביעה נדחתה
379.....	13. בהוספת סעיף 28א לחוק הביטוח הביע המחוקק רצונו להרתיע את חברות הביטוח מלהשהות את ביצוע חיוביהן שאינם שנויים במחלוקת
381.....	14. הנתבעת בחרה "לשבת על הגדר" ולא נקטה עמדה ברורה בנוגע לחבותה הביטוחית כלפי התובע ולא לקחה חלק פעיל בייצוגו בהליך הבוררות - פוליסת אחריות מקצועית של אדריכל
382.....	

15. עסק או אדם הכורת פוליסת ביטוח מניח שבמקרה של התרחשות מקרה ביטוח ישולמו תגמולי הביטוח בתוך זמן סביר.....	384
16. הוכחת טענת הנתבעת באשר לאי-סבירות היקף הנזק.....	384
17. מה הדין כאשר מקרה הביטוח אירע לפני שנתבטלה הפוליסה.....	385
18. במקרה הנדון - אין מדובר ב"עניין מהותי".....	386
19. שאלת תחולתו של סעיף 28 לחוק חוזה ביטוח על תגמולי ביטוח.....	387
20. המועד הקובע לחישוב הפרשי הצמדה וריבית.....	388
21. האם חלה ריבית מכוח חוק חוזה הביטוח?.....	389
22. אין הצדקה להגביל את תביעתו של המבוטח לתשלום הפרשי ריבית והצמדה לפי סעיף 28 לחוק חוזה ביטוח ואף אין להגבילה לתשלום הריבית המיוחדת הקבועה בסעיף 28א לחוק חוזה ביטוח. סעיפים אלו אינם מהווים "הסדר שלילי" ואינם חוסמים את דרכו של מבוטח לתבוע נזקים תוצאתיים שנגרמו לו עקב עיכוב תשלום תגמולי הביטוח.....	391
23. החיוב בריבית על-פי סעיף 28א לחוק חוזה הביטוח.....	393
24. דרישה להפרשי הצמדה וריבית.....	415
25. האם סירובה של הראל לשלם את תגמולי הביטוח מצדיק תוספת ריבית מיוחדת לפי סעיף 28א לחוק חוזה הביטוח?.....	415
פרק ג': חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.....	417
פרק ד': חוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), התש"ם-1980.....	425
1. הדין-חוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), התש"ם-1980.....	425
2. השבה ריאלית תכלול ריבית.....	429
3. סמכות הבורר לפסוק בסוגיה של הפרשי ההצמדה והריבית.....	430
4. כיצד לשערך את הסכום הנומינלי?.....	431
5. מהו שיעור הריבית המגיע לתובעת?.....	433
6. הוספת ריבית - משפטית לחוב המערערת.....	434
7. על-אף שחוב הארנונה של המערערת אמור לשאת ריבית לפי חוק הרשויות המקומיות, שהוא החוק הרלוונטי למקרה דנן, לאור נסיבות המקרה חוייבה המערערת בתשלום חוב הארנונה כשהוא נושא ריבית והפרשי הצמדה לפי חוק ריבית והצמדה.....	436
8. סכומים שנגבו ביתר על-ידי רשות מקומית, שנדרשו על ידה ושולמו כתשלומי חובה (כמו סכומי אגרות), יושבו בצירוף הריבית והפרשי ההצמדה הקבועים בסעיף 6 לחוק הרשויות ולא על-פי חוק פסיקת ריבית.....	437

9. נוכח סד זמנים במקרה דנן אין יסוד לטענת העירייה, כי יש בפסיקת ריבית לטובת המשיבה, בהתאם לחוק הרשויות המקומיות, כדי לעודד תובעים להשהות את תביעתם כדי ליהנות משיעור ריבית גבוה יותר.....	438
10. ההצמדה שלובה באופן אינהרנטי בחיוב עצמו והיא מהווה חלק בלתי-נפרד מסך הסכום אותו על הרשות לגבות.....	439
11. משמעות הקביעה בפסק-הדין כי על המבקש לשלם את חובו בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק.....	441
12. הנסיבות המיוחדות לקביעת ריבית אינן מתקיימות.....	442
13. ריבית על תגמולי נכים.....	444
14. תוספת ריבית על סכום הפיצוי שנפסק על יסוד השומה.....	445
15. אישור הסכם פשרה בתובענה ייצוגית.....	446
16. פשרה לעניין הריבית.....	448
17. מועד תחילת הריבית.....	448
18. האם ניתן לקבוע את הריבית בהתאם לחוק הרשויות במקום חוק פסיקת ריבית?.....	450
19. ריבית על חוב תשלום של ארנונה.....	451
20. סמכות בית-המשפט להפחית את הריבית.....	451
21. גביית חוב ארנונה בתוספת ריבית.....	452
22. ריבית על חובות שבפיגור.....	453
23. פסיקת ריבית לאור התארכות הליכים.....	453
24. תשלומי ריבית על תקופה החזקת הסכומים אצל המשיבה.....	455
25. הצעת הסדר פשרה מטעם בית-המשפט.....	456
26. אי-בירור תחומי השיפוט של הרשות.....	457
27. האם מגיע למערערת פטור מתשלומי ריבית פיגורים?.....	458
28. פשרה בהתאם להסכמת הצדדים.....	458
29. זיכוי בגין ריבית על-פי חוק פסיקת ריבית כאשר נשלל חיוב על-פי סעיף 6 לחוק הרשויות.....	459
30. מחוק פסיקת ריבית והצמדה עולה כי לבית-המשפט ישנה סמכות לקבוע האם יש לחייב בתשלום הריבית אם לאו, על-פי שיקול-דעתו.....	461
31. חוב העותרים למשיבה יעודכן כך שחיובי הארנונה עבור הנחלה שנוצרו בגין תקופת החיוב שלאחר הפינוי לא יישאו ריבית פיגורים לפי חוק הריבית אלא הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, וכן יתבצע עדכון לעניין הקיזוז האמור.....	461
פרק ה': דיני החוזים - ריבית - הפרשי הצמדה ושערוד	463
1. כללי.....	463
2. החוזה המופר.....	464
3. דין החוזה המקויים : בחינה תוך חוזית ולבר-חוזית.....	465

467.....	4. פירוש החוזה המקויים : פירוש במובן הצר ופירוש במובן הרחב
468.....	5. פירוש החוזה - "במובן הצר"
469.....	6. "אומד דעתם של הצדדים"
474.....	7. אבחנה בין חוזים קצרי טווח וחוזים ארוכי טווח
474.....	8. על עקרונות וכללי ההשבה - כללי
476.....	9. סעיף 21 לחוק החוזים
476.....	10. שיעורה של ההשבה
479.....	11. תמצית ההלכה הפסוקה
479.....	12. חריגים לכלל ההשבה ברובד הבסיסי - השבה בראי התנהגות הצדדים
484.....	13. ביטול חוזה עקב הפרה
486.....	14. סעיף 11(ב) לחוק החוזים (תרופות)
487.....	15. סעיף 9 לחוק החוזים (תרופות)
487.....	16. אי-דרישה לכלול בחוזה תניית הצמדה - הצמדת דמי שכירות
493.....	17. חוק הגמלאות - פסיקת ריבית והפרשי הצמדה - דחיית בקשת רשות ערעור
495.....	18. נדחו ערעורים וערעורים שכנגד, פרט לעניין שיעור הריבית בגין הפיצוי המוסכם. בעניין זה, הפיצוי המוסכם יישא ריבית לפי חוק פסיקת ריבית, במקום שיעור הריבית של 10% אשר נפסק בבית-המשפט המחוזי
497.....	19. המערערים חוייבו בצדק בפיצוי המשיב בגין ריבית הפיגורים שבה חוייב בשל החזקתם בכספי ההלוואה. יש לחשב ריבית זו החל מיום הביטול, שכן עד יום הביטול חלה חובת פירעון ההלוואה על המשיב וחובת המערערים בהשבה חלה רק אחריו
499.....	20. ריבית בהתאם לחוק הצמדת ריבית ולא בהתאם להסכמים שנקבעו בין הצדדים
501.....	21. זכאות להשבת כסף בערכו המלא תוך התחשבות בשינוי בערך הכסף הנובע מחלוף הזמן
501.....	22. אין מקום לסטות מהסכם ההלוואה ולהפחית מהריבית עקב ההליכים המשפטיים הממושכים בין הצדדים
503.....	23. האם היה על בית-המשפט להחיל את סעיף 6 לחוק?
507.....	24. תוספת ריבית לפי חוק ולא לפי פיגורים
508.....	25. החלת חוק פסיקת ריבית במקרה בניגוד למנגנון השערוך בחוזה
510.....	26. האם יש בהסכם הבניה כדי להוות תשתית לחיוב בהפרשי הצמדה למדד תשומות הבניה כנדרש בסעיף 6 לחוק פסיקת ריבית והצמדה?
512.....	27. התיישנות הסכומים הדרשים לתשלום ריבית
513.....	28. שמירת ערכו הריאלי של סכום התמורה
515.....	

29. שיעור הריבית בגין עיכוב בביצוע תשלומים במסגרת הפרוייקטים שחלים עליהם החוזים החדשים 517

30. חוסר תום-לב בסירוב לשלם בגין העבודות 519

31. הגשת כתב תביעה איננה תחליף להודעת ביטול כנדרש על-פי סעיף 8 לחוק החוזים (תרופות) אלא בנסיבות מסוימות - פיצוי בגין נזק עקב "אובדן ערך" 520

פרק ו': חוק הנכים תגמולים חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 - חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשכ"ח-1968 וחוק הקצבאות (פיצוי בעד איחור בתשלום), התשמ"ד-1984 523

1. חוק הקיצבאות (פיצוי בעד איחור בתשלום), התשמ"ד-1984 523

2. סעיף 297א לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995 526

3. סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995 527

4. תביעות - גמלה בתוספת הפרשי הצמדה (סעיף 297א לחוק) 529

5. סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי - כללי 530

6. סעיף 328(ג) לחוק הביטוח הלאומי 535

7. זכות השיבוב של המוסד לביטוח לאומי מכוח הסכם או הוראה סטטוטורית - הערעור נדחה 537

8. הלכת אבו-סרייה 541

9. שיעור תגמולי המוסד לביטוח לאומי שיש לנכות מסכום הפיצוי הכולל שנפסק לחובת המזיק בנסיבות של קיצור תוחלת חיים - שינוי ההלכה - ניתוח ומסקנות 542

10. חישוב תוחלת סכום הגמלאות שבו עשוי המזיק לשאת, במועד שבו מתגבשת הפשרה עם הניזוק (המוסד לביטוח לאומי) 545

11. מחלוקת שנגעה לשיעור גמלאות הביטוח הלאומי הצריכות בניכוי מסכום הפיצויים - הערעור התקבל בחלקו 547

12. זכות המוסד לביטוח לאומי לדרוש שיפוי בגין הלוואות עומדות לרכישת רכב מחברות הביטוח - הערעור נדחה 549

13. הנפקות הקנויה לקיצור תוחלת חיו של נפגע, המקבל תגמולים מן המוסד לביטוח לאומי, על היקף השיפוי שזכאי לו המוסד לביטוח לאומי מכוח הסכם עם חברות הביטוח הנושאות באחריות לפצות את הנפגע בגין נזקיו בתאונה - העתירה התקבלה 557

14. ריבית בהתאם לחוק הקצבאות 559

15. עתירות נכי צה"ל לתשלום ריבית הבתאם לחוק הצמדת ריבית 560

16. חיוב בריבית בגין איחור בתשלומי תגמול טיפול רפואי 561

17. הבטחת תשלום המשקף את ערכו הריאלי של הסכום לתשלום 562

18. האם יש מקום להורות על השבה בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מכוח חוק פסיקת ריבית והצמדה? 563

19.	קצבת תלויים - ריבית והצמדה - דחיית בקשה לדיון נוסף	564
20.	דחיית עתירה לביטול פסק-דין של בית-הדין הארצי לעבודה - פסיקת קצבת תלויים ללא תוספת ריבית	566
21.	האם יש להחיל ריבית לפי חוק הצמדת ריבית או לפי חוק התגמולים?	568
22.	הריבית החלה על תגמולים	569
	פרק ז': חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965	573
1.	כללי	573
2.	הוראות תכנית מפורטת (סעיף 69 לחוק)	573
3.	הצמדת מקומות חניה - בתי שימוש לנשים - התניית היתר בהתקנת מקומות חניה (סעיפים 1א158 עד 3א158 לחוק)	576
4.	עיצום כספי	577
5.	היטל השבחה	581
	פרק ח': הפקעה	593
1.	סעיף 8 לחוק לתיקון דיני הרכישה לצרכי ציבור, התשכ"ד-1964	593
2.	תשלום ריבית והצמדה על סכום ביניים	594
3.	האם ניתן להוסיף ריבית לסעיף 13 לפקודת הקרקעות?	595
4.	חוק הריבית אינו חל על דמי החכירה האבודים	596
5.	הימנעות מלשלם את הפיצוי ההוני שהפך לחוב תחייב בהפרשי הצמדה וריבית כחוק	597
6.	תחולת תיקון 8 לחוק לתיקון דיני הרכישה לצרכי ציבור היא רטרואקטיבית ולכן מיום ההפקעה ועד יום 15.02.10, יישאו הפיצויים ריבית צמודה של 1.5%, ומיום 15.02.10 ועד לתשלום בפועל יישאו הפיצויים ריבית צמודה לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה	599
7.	יש לשערך פיצויי הפקעה לפי סעיף 8 לחוק לתיקון דיני הרכישה לצורכי ציבור. זהו הסדר ספציפי הגובר על ההסדר הכללי הקבוע בחוק ריבית והצמדה	600
8.	כפי שהריבית נגזרת משווי המקרקעין, כך גם דמי החכירה האבודים נגזרים משווי המקרקעין. הן הריבית והן דמי החכירה מהווים פיצוי פירותי-כספי בגין העיכוב בתשלום הפיצויים	601
9.	נדחתה טענת המערערים, לפיה אם מחושב הפיצוי על-פי נוהל מקרקעי ישראל, הרי זכותם שלסכום הקרן יצורפו הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה ולא על-פי הנוהל	603
10.	הוראותיו של החוק לתיקון דיני הרכישה גוברות על הוראותיו של חוק פסיקת ריבית והצמדה, שכן מדובר בחוק מיוחד הגובר על חוק כללי	605
11.	כפל פיצוי בפסיקת הצמדה וריבית	607
12.	ריבית בשיפוי בגין הוצאות הנלוות להפקעה	608

13. ביחס לרכיב הפירותי, נקבעו בחוק ובפסיקה שלושה מנגנונים חלופיים לקביעתו, אשר עמדו לבחירת הנפקעים בבואם לתבוע פיצויי הפקעה.....	608
פרק ט': פסיקת הפרשי הצמדה וריבית בהליכי חדלות הפירעון על-פי חוק חדלות הפירעון והשיקום הכלכלי, התשע"ט-2018.....	611
1. הגדרות.....	611
2. הוכחת חוב.....	613
3. הלכה בדבר הדרך ההכרעה בהוכחת חוב של רשות המיסוי לא שונתה בעקבות חקיקת חוק חדלות פירעון.....	618
4. סעיף 226 ניהול נכסי קופת הנשיה.....	633
5. חובות כלליים - סעיף 235 לחוק.....	634
6. ריבית נוספת - סעיף 236 לחוק.....	635
7. פקודת פשיטת הרגל - דין ישן.....	636
פרק י': חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967.....	641
1. הדין.....	641
2. האם חל סעיף 3 לחוק פסיקת ריבית?.....	642
3. אין לחייב בתשלום ריבית פיגורים לתקופה שבה עוכב ביצועו של תשלום. לעומת-זאת, את הפרשי הריבית וההצמדה יש לחשב לתקופת עיכוב ביצוע פסק-הדין.....	644
4. סעיף 6 לחוק פסיקת ריבית מסייג את תחולת הוראות חוק פסיקת ריבית במקרים בהם קיים הסכם בין בעלי הדין לעניין הריבית וההצמדה. באם החליט בית-המשפט כי ההסכם שנחתם בין הצדדים עונה על-תנאי זה, צדק הוא כאשר לא החיל את ההסדר שבסעיף 5(ב) לחוק פסיקת ריבית, המורה להצמיד את הריבית למדד.....	647
5. הפחתת שיעור ריבית הפיגורים בגין התקופה ממועד סגירת תיק ההוצאה לפועל.....	649
פרק י"א: פקודת השטרות.....	651
1. הדין.....	651
2. האם יש לפסוק ריבית לפי פקודת השטרות או לפי חוק פסיקת ריבית?.....	651
3. האם ניתן להוסיף ריבית על סכום שיק?.....	653
4. למרות שהתובעת לא פעלה בדרך המלך, נקבע כי לפי סעיף 58(ד) לפקודת השטרות יכול בית-משפט שלא לפסוק ריבית כולה או מקצתה, אם שורת הצדק מחייבת זאת ולכן בנסיבות העניין.....	653
פרק י"ב: עניינים שונים.....	655
1. מכוח חוק פיצוי נפגעי אסון טבע, התשמ"ט-1989 לחקלאים עומדת זכות לפיצוי בערכים ריאליים על נזקיהם בגין אסון טבע מכוח החוק. מששולם להם פיצוי בערך נומינלי, יש לשערכו בדרך של הוספת הפרשי הצמדה ללא ריבית על-פי חישוב כמקובל.....	655

2. מהו המועד הקובע להערכת שיעור הפיצוי לנכס מיטלטל?.....657
3. בין אם על שאלת שערך הכתובה חל הדין האזרחי ובין אם חל הדין הדתי, התוצאה אחת היא ולפיה לבתי-המשפט האזרחיים יש שיקול-דעת להורות על שערך סכום הכתובה, על-מנת להגיע לתוצאה צודקת.....659
4. בית-הדין הרבני הכריע בעניינם של הצדדים בצורה כוללת; בנסיבות אלה, אין מקום לקבלת הבקשה להוספת ריבית והצמדה בעניינו של רכיב אחד מבין מרכיביו של המתווה הכולל לחלוקת רכוש בין בני הזוג.....662
5. יש לבחון מה היה הערך הריאלי, במועד העברת זכויות ההרחבה, של חוב המשיבים למערערים. לאחר קיזוז בין שווי החוב המשוערך לשווי זכויות ההרחבה, לפי ערכם במועד העברת זכויות ההרחבה, יש לחשב את הערך הריאלי של ההפרש שנותר ולהביאו לכדי חיוב עדכני למועד פסק-הדין.....663